

[Landbrugsministeren.]

sprøjtning, og gør man ikke det, varer det ikke ret længe, før det ikke kan betale sig at beholde træerne; så må man rydde dem og udnytte jorden på anden måde.

I år er der ikke for megen frugt. Man kan vist ikke i de frugtplantager, hvor der er nok af frugt, komme uden om, at det i år er en rigtig god forretning, og når man ser de priser, der betales for frugten rundt omkring i vore forretninger, synes jeg ikke, tidspunktet er inde til at animere til at nedlægge frugtplantager. De priser, folk betaler for frugt i øjeblikket, er i hvert fald kæmpehøje, så jeg tror, det er fornuftigt, at vi har bestemmelser i vor jordlovgivning, hvorefter mennesker, som har lyst og anlæg for at passe en frugtplantage, men ikke tilstrækkelige midler til selv at foretage beplantningen, er i stand til at få et lån dertil.

I gartnerier har man den mest effektive udnyttelse af jorden. De har den største produktion pr. arealenhed, den største beskæftigelse, og man bør derfor også give de små landbrugere mulighed for en omlægning til gartneridrift, når det drejer sig om mennesker, der har de anlæg, der skal til for at få noget ud af dette.

Også om denne bestemmelse gælder det, at jeg har fået en ganske enstemmig indstilling fra jordlovsudvalget. Der har været fremført betragtninger om, at gartnerier blev forfordelt med hensyn til byggelån og jordkøbslån; det ved jeg ikke om man kan sige. Bestemmelserne har været drøftet i det administrationsudvalg, der har med sagen at gøre; men det er naturligvis et spørgsmål, vi kan tale om i udvalget.

Man hæfter sig endvidere ved den lave rente, husmændene betaler, særlig når de betaler konjunkturbestemt rente, og fremhæver, at de skal kun betale — jeg ved ikke, om det er $2\frac{1}{4}$ pct. eller $2\frac{1}{2}$ pct., da jeg ikke er klar over, om det er endeligt udregnet endnu. Men skal de kun betale $2\frac{1}{4}$ pct. i år, er det på grund af den dårlige høst i fjor, og det er jo netop meningen med konjunkturbestemt rente, at når forholdene er dårlige for landbruget og de mennesker, der arbejder på brugene, ikke får ret meget ud af det, så skal de, som har lånt dem pengene, altså staten, heller ikke have ret meget ud af det. Til gengæld er det sådan, at husmændene på grund af den bedre høst i år

og på grund af de nugældende højere priser på landbrugsprodukter til næste år kommer til at betale noget mere, men så har de også råd til det, og det er netop meningen med systemet. Jeg synes, det ville være udmærket, om man havde det samme system i forholdet til andre låneinstitutioner, således at de, som låner pengene ud til bedriften, og de, der udfører arbejdet i bedriften, i højere grad kunne komme til at dele vilkårene.

Det ærede medlem hr. Fibiger fremsatte først nogle bemærkninger om, at vi måtte gå meget forsigtigt frem med hensyn til oprettelse af nye brug. Når der kun er tale om, at vi — efter de beløb, der her foreslås stillet til rådighed — kan oprette ca. 180 nye brug, synes jeg egentlig ikke, man kan sige, at udstykningen foregår med stormskridt herhjemme i Danmark. Jeg kan slet ikke følge det ærede medlem i, at jordlovsudvalget skulle indskrænke sin virksomhed til at købe gårde på steder, hvor man kunne anvende jorden som tillægsgjord; det er jo helt imod lovens ånd og mening.

Det ærede medlem anførte også nogle betragtninger om, at jordlovsudvalget måtte gå forsigtigt frem med hensyn til anvendelsen af bestemmelserne om statens forkøbsret. Det ærede medlem kender vel mere til enkeltheder i dette spørgsmål end jeg, for han er jo medlem af statens jordlovsudvalg og har som følge deraf lejlighed til at skaffe sig kendskab til, hvordan denne bestemmelse administreres. Der kan ikke i denne forbindelse rettes bebrejdelser mod noget enkelt parti. Socialdemokratiet har i hvert fald ikke flertal i statens jordlovsudvalg og kan ikke diktere en hårdhændet fremgangsmåde på dette område. Man er vist der nået til enighed om en forretningsgang, som alle partier må have ansvaret for, og jeg har ikke indtryk af, at man går hårdhændet frem.

Jeg tror, at man i de allerfleste tilfælde søger at forhandle sig tilrette, og at man i alt fald ikke gør indstilling om forkøbsret, når der ikke er en god, saglig begrundelse for det. Jeg har haft lejlighed til at modtage nogle klager over statens jordlovsudvalg om dette spørgsmål; men i reglen er det sådan, at jeg fra statens jordlovsudvalg får en indstilling om, at man efter påny at have foretaget en undersøgelse må erklære, at